

Nr. 8(108)

Bazūne

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2020. gada 3. augusts

KULTŪRAS ELPA AUGUSTĀ

Gunta Bite

Avīzītes «Bazūne» redaktore

Augusts man vienmēr ir asociējies ar jaunu darba posmu, jo parasti jūlijs ir atpūtas laiks, līdz kuram tiek paspēti vēl pēdējie aktuālie darbi un noslēgts «darba gads». Arī šogad pirms došanās atvaļinājumā Braila raksta nodaļa pabeidza pirmās divas grāmatas Sūzenas Kolinsas triloģijai «Bada Spēles» neredzīgo rakstā un vienu grāmatu palielinātā drukā — Ingas Grenčbergas «Sestā sieva», kura reproducēta ievērojot oriģinālgrāmatas interesanto dizainu. Tas nozīmē, ka kopā šogad nodaļā izdotas 15 grāmatas palielinātā drukā un 11 — Braila rakstā. Tās visas ir interesantas un saistošas, tāpēc aicinām tās rezervēt savlaicīgi, lai nav jāgaida rindā.

Augusts ir arī pasākumu mēnesis, tāpēc bibliotēka organizēs vairākus pasākumus ar interesantiem cilvēkiem.

Viens no tiem notiks **13. augustā plkst. 15.00**. Tā būs tikšanās ar rakstnieci un publicisti **Marinu Kosteņecku** sarunu šovā «Kafijas pauze». Atgādinu, ka šī gada martā Braila rakstā tika reproducēta viņas grāmata «Mans XX gadsimts. Saruna ar Georgu Stražnovu» (5 sējumos).

Dainis Īvāns par šo grāmatu ir teicis: «Marinas Kosteņeckas manuskripta «Mans XX gadsimts» latviskojumu izlasīju vienā garā vakarā, kas ātri vien ietiecās naktī.

Atvēru un nevarēju aizvērt, sekodams laikam un notikumiem, ko esmu un ko neesmu piedzīvojis, kam esmu bijis aculiecinieks un līdzdalībnieks, bet tagad ieraugu Marinas acīm, līdzpārdzīvoju viņas jūtām.» Arī lasītājiem būs interesanti uzzināt vēstures liecības no Kosteņeckas kundzes skatpunkta, tāpēc aicinām ieplānot 13. augustā bibliotēkas apmeklējumu.

Par citiem pasākumiem bibliotēkā Rīgā lasiet Sigitas Iršas rakstā. Savukārt pilno informāciju par jaunākajām grāmatām varēsiet lasīt bibliotēkas informatīvajā materiālā «Gaisma», kurā būs apkopota informācija par jūnijā un jūlijā reproducētām un iepirkām grāmatām.

Attālinātiem bibliotēkas lasītājiem ir iespēja interesējošās audiogrāmatas lejupielādēt, reģistrējoties mūsu bibliotēkas mājaslapā. Šī iespēja šobrīd strādā testa režīmā, tāpēc aicinām mūs informēt par jebkādam grūtībām vai nepilnībām.

Rēzeknes filiālbibliotēkā augustā plānotas divas izstādes. Turpinot alfabēta izstāžu ciklu, lasītājiem tiks piedāvāta **literatūru popularizējoša izstāde «Grāmatas ar burtu I — interesants un iedvesmojošs»**. Tajā būs iekļautas grāmatas, kuru nosaukumi sākas ar burtu «i». Otra grāmatu izstāde **«Vasarā draugos ar grāmatu»** aicinās mazos lasītājus līdzās citiem vasaras priekiem izdzīvot aizraujošus notikumus grāmatu lappusēs.

Toties Ventspils filiālbibliotēka no 10. augusta līdz 7. septembrim dosies pelnītā atpūtā, tāpēc bibliotēka lasītājiem šajā laikā būs slēgta. Tas nozīmē, ka pirmajā augusta

nedēļā lasītājiem vēl ir iespēja nodot izlasītās grāmatas un paņemt jaunas, lai literatūras baudījums netiktu pārtraukts.

Tiekamies bibliotēkā!

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

GAIDĀMI DIVI IEDVESMOJOŠI STĀSTI

Sigita Irša

*Lasītāju apkalpošanas nodaļas
bibliotekāre*

27. augustā plkst. 14.00 Latvijas Neredzīgo bibliotēkas lasītavā Rīgā notiks **Ingunas Baueres vēsturiskā romāna «Mazā, klusā sirds. Dārta un Krišjānis pirms tautasdziesmas» audiogrāmatas atvēršanas svētki** un tikšanās ar Krišjāņa Barona muzeja vadītāju Rūtu Kārklīņu. Tikšanās laikā būs iespēja sarunas veidā atklāt Krišjāņa un Dārtas Baronu mazāk zināmus dzīves un radošās darbības notikumus, ko paspilgtinās grāmatas fragmentu lasījumi. Vēsturiskais romāns ir veltīts Krišjāņa Barona sievai Dārtai, kas «gara spēkā Krišjāņa Barona acīs stāvēja pāri visam, viņa par labo priecājās un jauno nepieminēja». Kā uzsver grāmatas autore I. Bauere: «Dārtas mazā, klusā sirds sevī glabāja bagātības, ko ķeizarienes nepazīna, kaut nēsāja kroņus un staigāja ar diamantiem greznotās mantijās.»

Tiek plānots nodrošināt iespēju šim pasākumam sekot līdzī arī attālināti. Tā kā pasākuma datums un laiks var tikt precizēts, sekojiet līdzī aktuālajai informācijai!

«Adi ar pārlicību un cerību. Adīšana grūtos brīžos palīdzēs saskatīt gaismu.»

Elizabete Cimмерmane

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas semināru telpā jūlijā tika iekārtota novadnieces Anitas Šaliņas adījumu izstāde «Dzijas

spēles», kas pārsteidz ar adījuma rakstu un faktūru daudzveidību. Izstādi jauki papildina un siltu noskaņu palīdz radīt Latvijas Goda pinēja Aleksandra Lāča meistardarbi — pinumi. Izstāde ir pieejama arī augustā.

Ir vērts ielūkoties darbu autores dzīves notikumos, kas adīšanai ļāva kļūt par vaļasprieku, darbu un dzīvesveidu. Anita Šaliņa dzimusi Liepājā — pilsētā, kurā piedzimst vējš. Pirmā sastapšanās ar adīšanu ir bijusi 8 gadu vecumā. Tad mazā meitene zināja, ka adīt prot gan mamma, gan māsa, tāpēc parādījusies vēlme to apgūt arī pašai. Nopietnāka adīšana izvērtusies 5. klasē, jo to rosināja adīšanas apmācība mājturības mācību stundās Rīgas Strazdumuižas vidusskolā. Adīšana iepatikās un šķita izdevīga, jo gada beigās visus radītos meistardarbus varēja ņemt līdzī uz mājām un valkāt. Tai laikā nebija tik plaša un daudzveidīga adījumu piedāvājuma veikalu plauktos, tāpēc tā bija lieliska iespēja ar savu adījumu palīdzību izcelties. Pēc skolas laika sekoja ilgāks pārtraukums. Radošais process atsākās, kad pieteicās bērni. Viņiem tika adīts pilnīgi viss nepieciešamais — pat kombinezoni.

Pēdējos 10 gados adīts tiek ļoti daudz. Lai gan adīšana ir vaļasprieks un nu jau tiek uzskatīts arī par dzīvesveidu, periodiski tas ir bijis apmaksāts darbs. Arī šobrīd Anita aktīvi meklē darba iespējas, lai adīšanas talants radītu prieku ne tikai ģimenei un draugiem, bet arī pārējai sabiedrības daļai. Kas gan var būt vērtīgāk,

kā darīt darbu, kas sagādā lielu prieku, gandarījumu un tiek paveikts ar rūpību un neatkārtojamu oriģinalitāti! Anita piedalās labdarības akcijās, tādā veidā palīdzot bērniem. Pašlaik mājās ir daudz adītu segu, kas bija paredzētas bērnu slimnīcai. Pēdējie notikumi nav devuši iespēju šīs segas tai nogādāt.

Adot tiek izpildītas ģimenes un draugu vēlmes. «Pa draugam» varot sarunāt uzadīt pat cepures, cimds un zeķes, ko talantīgā adītāja dara nelabprāt. Sirdij tīkamāki ir lielāka izmēra darbi — jakas, džemperi, tautiskas segas, platas šalles, spilveni. Anita visu izdomā pati, idejas nemaz netiek meklētas adīšanas žurnālos vai interneta materiālos. Radošo darbu autore adīšanai var nodoties pat 8 stundas dienā, bet šad tad adīts tiekot arī bezmiega naktīs.

Iejas top brīdī, kad pirksti pieskaras un izjūt dzijas pavedienu. Apmeklējot dzijas veikalu, ir vēlme savā īpašumā iegūt

visus kamoliņus, jo prātā jau rosās ideja pēc idejas. Izstādē ir aplūkojama tikai neliela daļa no uzadītajiem darbiem. Mājās skapjos un plauktos vien var atrast 500 uzadītu spilvenu. Anita adīšanas tehniku izkopusi skolotājas Venerandas Kušneres vadībā, kas sniegusi daudz dažādu nodevīgu adīšanas «knifiņu» un iedvesmojusi izpaust savu radošumu tieši adīšanā.

Anita uzskata, ka nav jābrīnās par to, kā cilvēks spēj būt radošs par spīti dažādām grūtībām. Laiks sniedz iespēju pielāgoties un dzīvē izmantot dažādas iespējas. Anita ir priecīga, ka adīšana atkal kļūst arvien populārāka. Mūsdienās ir daudz tehnoloģisku iespēju izziņāt rakstus, adīt pēc paraugiem vai norādēm. Dzīves sapnis būtu liela, liela kaste ar dziļām, kas tā vien rosinātu tapt jaunām, interesantām, radošām un oriģinālām idejām.

Aicinām apmeklēt šo radošo izstādi semināru telpā Rīgā!

IESKATS GRĀMATĀ

«SPĒLES» UZ IZDZĪVOŠANU

Vineta Bite

Braila raksta nodaļas korektore

Braila raksta nodaļā rit darbi pie Sūzenas Kolinsas triloģijas «Bada Spēles», «Spēle ar uguni» un «Zobgaļsilis». COVID-19 ierobežojumu laikā salasīšana tika veikta attālināti caur telefonu, kas nodaļas darbiniekiem bija izaicinājums, pielāgošanās spēja un sava veida piedzīvojums. «Bada Spēles» un «Zobgaļsilis» grāmatu atbildīgais Braila raksta redaktors ir Edijs Fuksis, savukārt «Spēle ar uguni» — Sarmīte Gromska. Triloģiju izdošanai Braila rakstā ieteica Vanesa Feldmane, kura 2019. gada vasarā, strādājot praksē, veica Braila raksta redaktora pienākumus.

Šie romāni pieskaitāmi pie jauniešu zinātniskās fantastikas žanra. Un ne par velti — ««Bada Spēles» līdzinās videospēlei, un pilnīgi noteikti rada atkarību. Es nespēju nolikt to malā līdz nebiju izlasījis.» (Stīvens Kings).

Visi trīs romāni ir tik aizraujoši, ka tie notur lasītāju milzīgā spriedzē un neļauj atslābt ne mirkli. Tā ir reāla spēle uz dzīvību un nāvi. Atlaižu nav. Galvenā varone ir Katnisa Everdīna — Spēlē saukta par «meiteni ugunī». Viņa piedalās Bada Spēlēs savas māsas Primas vietā. Brīžiem viņa nesaprot, kas viņa ir un ar ko viņa ir. Bieži viņai ir jāizvēlas starp izdzīvošanu un cilvēcību, dzīvību un mīlestību. Visu triju grāmatu spraigajam sižetam caurvijas jauniešu mīlas trīsstūris, netaisnīgas cieša-

nas, pieaugušo ego spēlītes par VARU. Izmantojot bērnus, tiek ietekmēti visi. Tas viss ir pārklāts ar savdabīgu «glazūru». Tavs pretinieks nemaz nav tas, ar kuru tu cīnies, bet tas kurš tajā visā noskatās. Tu esi bandinieks spēlē, kad cīņa beigusies atkal viss sākas no sākuma — vēl nežēlīgāk, brutālāk, izdedzinot dvēseli. Zobgaļsilim kā fēniksam jāatdzimst no pelniem. Trilōģija pielīdzināma nākotnei — sekām. Tam, kas iespējams varētu notikt un, ka «revolūcija pat cildenas idejas vārdā arvien nes postu un nāvi». Taču reiz pāiet viss, lai cik smagi būtu zaudējumi un ir jāmācās dzīvot no jauna. Katnisa skaisti dzied (izlasot visas grāmatas uzziņāsi par dziesmas nozīmi):

*«Dzīvdzīji lejā, vītola ēnā
Zāles gultiņā, zāles pēļos*

*Noliec jel galvu, ver plakstus ciet
Un atver acis, kad saule ausīs.*

*Te ir droši, te ir silti,
Te pīpenes sargā no visa, kas Jauns,
Te sapņi ir saldi, rīts piepildīs tos.
Te ir mana mīlestība.»*

Braila raksta lasītāj, šo grāmatu sižets nav izstāstāms. Ja Tevi interesē piedzīvājumi, mazgulētas naktis, neizlaižot grāmatu no rokām — šie lieliskie romāni ir priekš TEVIS. «Bada Spēles» un «Spēle ar uguni» jau atrodas Latvijas Neredzīgo bibliotēkas plauktos un ir pieejamas Braila raksta lasītājiem, savukārt «Zobgaļsilis» iznāks septembrī.

Lai jums jauka vasara un nerimstošs lasītprieks!

ATPŪTAS BRĪŽIEM

Turpinām publicēt neredzīgā liepājnieka Gunara Gūžas oriģinālmīklas. Nu jau cienījamais autors ir guvis atsaucību ne tikai no mūsu lasītājiem, bet arī plašāk, jo 13. jūnijā viņš saņēma balvu par pusgada skanīgāko mīklu Latvijas radio 1 raidījumā «Greizie rati».

Mīklu pareizās atbildes publicēsim «Bazūnes» nākamajā numurā.

- Garais skrien pa priekšu, īsais velkas pakal, bet, kad īsais uzkāpj virsū tievajam, tad ir liela bļausana.
- Brūna sētuve mežu sēj.

- Kas ir puszirgs?
- Divi stiprie dzen vienu apaļo, bet otrs apaļais skrien pa priekšu un rāda ceļu.
- Koka gov, dzelžu ribas. Pa zobiem sit, ribas skan.
- Kas ir klavierzirgs?
- Zaļš iet iekšā, balts nāk ārā.
- Kāds rausis pa mežu skrien?
- Kas istabā norāda, ka te kaut kur ir izliets piķis?

BAZŪNE

**Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas
bezmaksas avīzīte**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Jauniegunumi

Tālr. 67522131

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Par publikācijām atbildīgi paši autori.